

NOT

---

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp II
Ärende:	Sammanfattande not från mötet den 12 juli 2002 med kommissionär Antonio VITORINO som ordförande

---

Andra mötet i arbetsgrupp II för stadgan hölls den 12 juli 2002, kl. 14.30–16.30, med kommissionär Antonio Vitorino som ordförande.

I. Program och tidsplan för överläggningarna

1. Följande datum för kommande möten godkändes:

- 23 juli (hela dagen)
- 17 september (hela dagen)
- 4 oktober (eftermiddagen)
- 7–8 oktober (reservdagar)
- 21 oktober som dag för sista mötet – i stället för 29 oktober som först planerades. På så sätt blir det möjligt att sammanställa en slutsats av arbetsgruppens arbete före konventets plenarmöte i slutet av oktober, då en första struktur för fördraget kommer att presenteras enligt uppgift från konventets ordförande Valéry Giscard d'Estaing.

II. Former för och konsekvenser av ett eventuellt införlivande av stadgan i fördragen

– Tekniska möjligheter att införliva stadgan

2. Ordföranden öppnade en första diskussion i detta ärende och underströk då att arbetsgruppen bör återkomma till denna avgörande fråga under arbetets gång. Dessutom underströk han följande:
  - Sambandet mellan tanken på ett grundfördrag och dess längd samt valet mellan olika alternativ (t.ex. de som lades fram i dok. CONV 116/02), eftersom inget av dem på förhand är oförenligt med denna tanke.
  - Olika kombinationsmöjligheter mellan de framlagda alternativen.
  - Ingressfrågan som man bör hålla i minnet i detta sammanhang.
3. De flesta talare var för att införliva stadgans artikeldel i det nya grundfördraget (alternativ f), framför allt genom att ta med de förväntningar som särskilt det civila samhället och ungdomskonventet har uttryckt på att unionens grundläggande rättsakter skall vara öppna och synliga, den väsentliga betydelsen av en sådan rättighetskatalog i grundfördragets inledning eller i en konstitution, liksom stadgans s.k. normativa karaktär, eftersom den utformats "som om" texten var avsedd att ingå i fördraget.
4. Andra talare gjorde följande påpekanden:
  - Önskan om att hålla sig till redan befintliga grundläggande rättigheter och behålla medlemsstaternas ställning ger (med tanke på arbetsgruppens inställning att inte ändra stadgan) stöd för alternativ a eller b och man får inte undervärdera textens betydelse som förklaring.
  - Det slutliga valet mellan dessa alternativ är ett politiskt beslut som får fattas senare, och är beroende av svaren på vissa tekniska frågor som arbetsgruppen skall studera.

- Det kan finnas möjligheter att finna en medelväg, t.ex. ett protokoll (alternativ c) i kombination med en hänvisning till stadgan i en artikel i grundfördraget.
  - Valet av metod bör också respektera omsorgen om att inte försvaga det paneuropeiska systemet i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad "ECHR").
5. En grupp talare framhöll att ingressen till stadgan, som utgör en väsentlig del av denna, har utformats för att utöver de grundläggande rättigheterna även omfatta unionens värden och grundvalar rent allmänt. Enligt medlemmarna skulle man redan nu kunna använda den (eventuellt berikad med andra faktorer) som ingress till ett nytt grundfördrag.
6. Ordförandeskapet sammanfattade och underströk att vid valet av metod för detta införlivande måste man försöka lösa flera problem som bl.a. rör dels de grundläggande rättigheternas synlighet och politiska betydelse, dels rättssäkerheten. För övrigt erinrade han om de två fasetterna i kompromissen kring stadgan och underströk att den konsensus man då nådde rörde en politisk förklaring, men texten hade en rättslig profil eftersom den utformats "som om" den skulle införlivas i fördragen.
- Frågan om nuvarande artikel 6.2 i EU-fördraget (sambandet mellan stadgan och ECHR å ena sidan och gemensamma konstitutionella traditioner å den andra)
7. Vissa medlemmar i arbetsgruppen stödde strykningen av artikel 6.2 i EU-fördraget, för det fall stadgan införlivas i form av en helt och hållet bindande text, med tanke på att stadgan inbegriper rättigheterna i ECHR och redan betraktas av förstainstansrätten som en tolkning av gemensamma konstitutionella traditioner. I varje fall innehåller den hänvisningar till dessa båda källor i ingressen. Andra medlemmar förespråkade emellertid att man skulle behålla artikel 6.2 i EU-fördraget eller en motsvarande bestämmelse. Dessa medlemmar framhöll att stadgan inte innehåller samtliga rättigheter som garanteras i ECHR och i dess protokoll och att en bestämmelse som artikel 6.2 skulle kunna gynna en tolkning av stadgan mot bakgrund av gemensamma konstitutionella traditioner. Dessutom skulle den markera en öppning i systemet för en framtida utveckling och ge EG-domstolen möjlighet att beakta de nya konstitutionella faktorer som eventuellt kan komma upp bland medlemsstaterna.

8. I detta sammanhang framhölls det också att eftersom gemensamma konstitutionella traditioner har tjänat som en tredje viktig källa för stadgan (utöver rättigheterna i ECHR och EU-fördraget), talar önskan om att finna en harmoni mellan de tre källorna för att man dels lägger till en övergripande bestämmelse om konstitutionella traditioner liknande dem som hänför sig till de båda övriga källorna, dels i artikel 6.2 i fördraget lägger till ett inslag som svarar mot denna önskan. Om man inte gör detta tillägg löper man risken, om man införlivar stadgan, att ge gemenskapens domare för stor politisk makt. Andra medlemmar påpekade dock att EG-domstolen har större utrymme för bedömning i dag vad avser en definition av gemensamma grundläggande rättigheter som enbart grundar sig på rättspraxis. De tillade att det är mycket svårt att definiera gemensamma konstitutionella traditioner och att EG-domstolen inte nödvändigtvis ur rättigheterna kan komma fram till en innebörd som är identisk med den som förekommer i alla medlemsstaternas konstitutioner eller ens finna den minsta gemensamma nämnaren.
9. Vissa medlemmar påpekade att man bör återkomma till frågan om artikel 6.2 i EU-fördraget efter arbetsgruppens diskussioner om anslutning till ECHR. Ordföranden bekräftade detta tillvägagångssätt och sade att han ser att det finns en marginal för att behålla hänvisningarna i artikel 6.2. I varje fall bör man analysera hur formuleringen kan komma att påverkas av ett eventuellt beslut om anslutning till ECHR.

– *Stadgan och unionens befogenheter*

Ordföranden inledde debatten med att presentera sitt arbetsdokument och sade att han för sin del inte finner någon motsägelse mellan stadgan och unionens begränsade befogenheter.

10. Liksom det föregående konventet framhöll alla talare hur viktig principen är om att stadgans införlivande inte får påverka kompetensfördelningen mellan unionen och medlemsstaterna och välkomnade de viktiga klarlägganden som ordförande gjort i arbetsdokument (WD 03) i detta avseende. Man påpekade att det föregående konventet vinnlade sig om att upprätta en komplett katalog också i syfte att synliggöra alla gemensamma värden i unionen, bland annat inom de internationella förbindelserna.

11. Flera talare ville ha en redaktionell ändring i artikel 51.2 i stadgan om man skulle välja alternativ f, enligt ordförandens förslag i arbetsdokumentet (där det klargörs att stadgan, om den införlivas i fördragen, inte ändrar de befogenheter och uppgifter som fastställs *i andra* fördragsbestämmelser).
12. Efter önskemål som uttryckts i arbetsgruppen utlovade ordföranden att till arbetsgruppen överlämna ett arbetsdokument om eventuella redaktionella ändringar i artiklarna 51.2 och 52.2 i stadgan samt dubbleringarna i stadgan.
